

Warszawa, dnia 2 marca 2022 r.

Pan
Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów

Szanowny Panie Premierze

zwracamy się do Pana Premiera z apelem o wyjątkowej randze. Atak Rosji na Ukrainę to przede wszystkim zamach na cywilizację, demokrację i wolność, zamach na ludzkie życie i wartości humanitarne. Z zadowoleniem przyjmujemy mocną reakcję Polski i jej zachodnich sojuszników w wymiarze politycznym, z wielką dumą uczestniczymy w spontanicznym zrywem solidarnościowym zwykłych ludzi, organizacji pozarządowych i środowisk biznesowych.

Agresja Rosji na Ukrainę wywoła poważne konsekwencje gospodarcze, które Polska odczuje ze szczególną siłą. Ranga wyzwania jest ogromna i wymaga mocnej reakcji polityki gospodarczej.

Niepewność już dziś ogarnia przedsiębiorców i skłania do ponownego przemyślenia, a być może porzucenia dotychczasowych planów rozwoju. Dotyczy to zawierania nowych kontraktów, składania nowych zamówień, zobowiązania się do nowych dostaw, zatrudniania pracowników, podejmowania nakładów na środki trwałe.

To, co w skali mikroekonomicznej jest racjonalnym dostosowaniem się do nowych uwarunkowań, zmienionych cen, terminów czy dostępności dostaw, kondycji finansowej głównych partnerów handlowych czy zmiany warunków i dostępności finansowania, w skali makroekonomicznej oznacza wstrzymanie inwestycji. Następstwem może być kryzys gospodarczy, który byłby pośrednim sukcesem rosyjskiej agresji. Nie dajmy się!

Przestrzeń do realizacji antykryzysowej polityki monetarnej i fiskalnej w sposób znany z okresu wybuchu pandemii jest dziś ograniczona: inflacja - mimo tarczy osłonowej - znowu zbliży się do 10%, pod presją znalazł się polski złoty, rośnie rentowność obligacji skarbowych. Czym wypełnić pojawiającą się lukę między potrzebą wsparcia gospodarki, a ryzykiem inflacyjnej spirali? Odpowiedź polityki gospodarczej na tak poważne wyzwanie nie może sprowadzać się do czasochłonnych i drobiazgowych zmian w przepisach prawa gospodarczego, prawa pracy

czy prawa imigracyjnego. Ogromna liczba uchodźców wojennych jest wielkim kryzysem humanitarnym, któremu my Polacy musimy sprostać – ale jest też ogromną szansą dla tych ludzi i dla polskiej gospodarki. Może stanowić lekarstwo na problemy demograficzne. Kulturowe i językowe podobieństwa, szeroka społeczna akceptacja dla obecności Ukraińców w Polsce to potencjał polskiej gospodarki na najbliższe lata.

Wykorzystanie tej szansy w dużej mierze zależy od przedsiębiorców. Tylko oni mogą, mimo ogromnych wyzwań, niepewności, zerwanych łańcuchów dostaw, stworzyć zapotrzebowanie na pracę co najmniej setek tysięcy ludzi. Rola państwa nie może ograniczyć się jedynie do tworzenia urzędowych miejsc pracy.

Nie da się oddzielić solidarności z Ukrainą i Ukraińcami od troski o los gospodarki i adaptacji polskiego biznesu do nowych okoliczności i wyzwań.

Pracodawcy RP apelują do Pana Premiera o uruchomienie inicjatywy **ustawy o solidarności i działaniach antykryzysowych**, która, uzupełniona o regulacje fiskalne, militarne i z zakresu polityki międzynarodowej oraz o działania PFR, BGK, banku centralnego i innych ośrodków władzy, stworzy Pakiet Antykryzysowy. Potrzebujemy spójnego pakietu działań, które pomogą zapobiec kryzysowi humanitarnemu i społeczno-gospodarczemu.

Pracodawcy RP apelują do Pana Premiera o niezwłoczne zaangażowanie Rady Dialogu Społecznego przy aktywnym udziale wysokich rangą urzędników państwowych w celu wypracowania pakietu rozwiązań solidarnościowych i przedsiębiorczych.

Zgłaszamy konkretne postulaty, które traktujemy jako otwarty katalog, który powinien zostać poddany uzupełnieniom i konsultacjom, ale musi być przepracowany niezwłocznie. W tym celu Pracodawcy RP deklarują udział swoich ekspertów w pracach koncepcyjnych i legislacyjnych.

Ustawa o solidarności i działaniach antykryzysowych, w odpowiedzi na skutki haniebnej napaści Rosji na Ukrainę.

1. Ustawa obowiązuje do czasu przezwyciężenia negatywnych skutków rosyjskiej agresji, do momentu uspokojenia sytuacji wojennej, humanitarnej, migracyjnej i gospodarczej.
2. W razie kolizji przepisów - postanowienia ustawy są nadrzędne nad postanowieniami innych ustaw.

W zakresie solidarności i ryzyka klęski humanitarnej:

3. Obywatele Ukrainy, po potwierdzeniu ich tożsamości, otrzymują status zrównany praktycznie ze statusem obywateli Polski, z wyjątkiem praw wyborczych i prawa do polskiego paszportu; nie obowiązują ich przepisy ustawy o cudzoziemcach; nie dotyczą

ich przepisy dotyczące legalizacji pobytu i pozwoleń na pracę; uznawane są ich dyplomy i świadectwa kwalifikacji zawodowej; na życzenie otrzymują niezwłocznie nr PESEL; na życzenie otrzymują polski dowód osobisty z datą ważności 12 miesięcy; mają prawo do świadczenia 500+ na dzieci przebywające w Polsce; prawo do bezpłatnej edukacji; dodatkowo mają prawo do lekcji języka polskiego w wymiarze 4 godzin tygodniowo; w szczególności obywatele Ukrainy mają prawo do pracy i płacy, jak też prowadzenia działalności gospodarczej.

4. Obywatele Polski i Ukrainy (dalej: obywatele) mają prawo do bezpłatnej opieki zdrowotnej i szczepień obowiązkowych oraz przeciw SARS-COV-2, bez rejestracji w ZUS, na podstawie dowodu tożsamości.
5. Za wyjątkiem potwierdzenia tożsamości wprowadzona zostaje zasada ważności oświadczenia: pod groźbą odpowiedzialności karnej obywatele mogą zastąpić brakujące dokumenty i zaświadczenia oświadczeniami złożonymi przed odpowiednim urzędem, oświadczenie może bez ujemnych konsekwencji prawnych określać stan na datę przyszłą, nie późniejszą niż 35 dni od dnia złożenia oświadczenia. Ewentualne złożenie nieprawdziwego oświadczenia będzie mieć konsekwencje prawne, z możliwym pozbawieniem statusu obywatela lub przy ubieganiu się o zezwolenie na pobyt lub obywatelstwo po zakończeniu obowiązywania ustawy.
6. Zwalnia się z podatku wszelkie darowizny na cele humanitarne do kwoty 100 tys. zł od osób fizycznych i do 1 mln zł od osób prawnych, przy czym takie darowizny do kwoty 1 mln zł stanowią koszt uzyskania przychodu.

W zakresie eliminacji barier i odroczenia zadań niekrytycznych:

7. Zawiesza się niekrytyczne przepisy związane z zatrudnieniem obywateli, w szczególności lekarskie badania wstępne (muszą być wykonane w ciągu miesiąca od podjęcia zatrudnienia) i okresowe (termin ważności poprzednich badań wydłuża się o 6 miesięcy, chyba, że pracownik zawnioskuje o niezwłoczne skierowanie), szkolenia BHP (muszą być wykonane tylko w przypadku pracy fizycznej lub nadzoru nad pracownikami fizycznymi, w ciągu 1 miesiąca od rozpoczęcia pracy), testy rynku pracy.
8. Terminy okresowych badań, w szczególności przeciwpożarowych i technicznych wydłuża się o 6 miesięcy, chyba, że właściciel lub leasingobiorca poproszą o niezwłoczne badanie.
9. Terminy złożenia oświadczeń wobec ZUS i Urzędu Skarbowego dla obywateli oraz mikroprzedsiębiorstw i małych firm wydłuża się o 3 miesiące, o ile upłynęły w marcu 2022 roku lub później. Terminy, które upłynęły w lutym 2022 roku wydłuża się do końca maja 2022. Dłuższy termin to prawo, nie obowiązek.
10. Terminy płatności podatków i składek ZUS dla obywateli oraz mikroprzedsiębiorstw i małych firm wydłuża się o 1 miesiąc. Dłuższy termin to prawo, nie obowiązek.
11. Dla umów o pracę zawartych z danym pracodawcą po raz pierwszy od marca 2022 roku nie ma obowiązku opłacania przez pracodawcę ani przez pracownika składek na ubezpieczenie zdrowotne. Warunkiem korzystania z tego przywileju jest, by

pracodawca w okresie od marca 2022 roku nie wypowiedział umowy więcej niż 2% pracowników (poniżej 100 zatrudnionych stosuje się maksimum 2 wypowiedzenia), chyba, że wypowiedzenia dokonano w trybie dyscyplinarnym.

12. Bieg terminów przedawnienia w sprawach gospodarczych i sprawach prawa pracy wydłuża się o 6 miesięcy.
13. Zawiesza się zakaz handlu w niedzielę, jednak pracownik firmy objętej w lutym 2022 roku zakazem handlu w niedzielę ma prawo złożyć oświadczenie, że nie będzie pracować w niedzielę i z tego tytułu nie mogą być wobec niego wyciągane negatywne konsekwencje służbowe, a w razie ich wystąpienia przysługuje mu odszkodowanie.

W zakresie działań osłonowych:

14. Dla przedsiębiorców, którzy w związku z wojną doświadczą trudności w prowadzeniu działalności gospodarczej i odczują znaczące skutki ekonomiczne, ustawa może przewidywać dodatkowe rozwiązania mające na celu ochronę miejsc pracy i utrzymanie płynności finansowej, np. czasowe zwolnienia lub odroczenie i rozłożenie na raty podatków i składek na ubezpieczenia społeczne.

z pozdrowien
Rafał Baniek